

Huolto-ohje Vesivek-katoille

18.3.2024

Katon tarkistaminen, puhdistaminen ja roskien poisto

Tarkista kattosi kunto vähintään 2 kertaa vuodessa.

Katolta, jireistä ja muista roskia keräävistä paikoista puhdistetaan oksat, lehdet ja havunneulaset vähintään kaksi kertaa vuodessa (syksy ja kevät) ja tarpeen mukaan useammin, mikäli rakennuksen läheisyydessä on paljon puustoa. Kiinnitä erityistä huomiota, että sisäjiiriä pitkin valuva vesi pääsee estettä alas. Puhdistustarve on yksilöllinen ja riippuu olosuhteista. Erityisesti varjopuolelle voi alkaa kertyä vihertävää kasvustoa.

Mikäli sadevesi ei riitä katon puhtaana pitoon voidaan pesua tehostaa:

Peltikatot puhdistetaan vedellä ja pehmeällä harjalla. Mikäli tämä ei riitä, voidaan pesua tehostaa pesuaineilla (esimerkiksi biohajoavat Universal Stone, Kiillon Sartek 2 ja Pinline). Vääränlaiset ja liian voimakkaat puhdistusaineet voivat vaurioittaa tuotetta.

Tiilikatoilla puhdistukseen voidaan käyttää ”Ormax Siisti Katto” -pesuainetta. Mikäli tarvitaan tehokkaampaa pesuvaikutusta niin ”Ormax Tehopesua”, joka puhdistaa paremmin esim. lehtipuiden mahlaa tai piipulta tai liesituulettimelta tulleita epäpuhtauksia.

Kun puhdistaminen suoritetaan huolella, se pidentää katon käyttöikää useilla vuosilla. Mikäli katoilla tehdään muita remontteja, tulee varmistaa, että katolle ei jää laastia tai muita vieraita materiaaleja.

Katon maalaaminen:

Mikäli **peltikaton** pinnoitteeseen tulee naarmuja siellä liikuttaessa tai esim. lumenpudotuksen yhteydessä, tulee ne paikkamaalata välittömästi pienellä siveltimellä. Myös alaräystään leikkauspinnat voi maalata, mikäli halutaan katolle mahdollisimman pitkä elinikä. Kaikki maalaukset tehdään kahteen kertaan. Maaliksi mattapinnoitteelle soveltuva Panssari Aqua tai Kirjo Aqua. Mikäli naarmun kohta tai räystäään reuna on jo päässyt ruostumaan, poistetaan irrallinen maali kaapimalla ja ruoste teräsharjalla, jonka jälkeen pohjamaalataan ensin Rostex Superilla ja pintamaalaus Panssari Aqualla (Tikkurila) tai pohjamaalaus Ferrexillä ja pintamaalaus Kirjo Aqualla (Teknos).

Peltikatto voidaan maalata uudelleen, jolloin sen elinikää voidaan lisätä. Maalaustarve on hyvin yksilöllinen ja on riippuvainen olosuhteista. Toisinaan on järkevää suorittaa uudelleenmaalaus, mutta ennen 20 vuoden ikää tähän on tuskin tarvetta. Maalit kehittyvät, joten kysy uusimmat suositukset maalausmenetelmistä maaliliikkeistä.

Tiilikatolla kuuluu asiaan, että pintaväri muuttuu sään normaalista vaikutuksesta tai luonnollisesta kulumisesta. Tiilen vanhetessa tapahtuva värisävyn muuttuminen, haalistuminen, likaantumisen aiheuttavat muutokset ja maalin kiillossa tapahtuvat muutokset ovat luonnollinen osa tiilikattoa. Mikäli tiilikatolla ilmenee tarvetta uudelleenpinnoitukseen, ole yhteydessä Ormaxiin ja pyydä viimeisimmät ohjeet ja suositukset heiltä.

Rikkinäiset tiilet:

Erityisesti ensimmäisen talven jälkeen voi tiilikatolla olla muutamia rikkinäisiä tiiliä. Nämä tulee vaihtaa uusiin. Mikäli samasta kohdasta rikkoutuu toistuvasti tiiliä, voi kyseessä olla rakennevika ja silloin tulee olla yhteydessä Vesivek Oy:hyn. Huom! Mikäli syystä tai toisesta tiiliä poistetaan katolta, tulee aluskate suojata UV-säteiltä esim. pressulla. Jo 2–3 päivää ilman peittämistä poistaa aluskatteen takuun.

Kateruuvien, läpivientien, kattoikkunoiden ja piipunhattujen huolto:

Katon ja listojen kateruuvit ja ovat Kingi-kateruuveja ja hoito-ohjeet löytyvät www.kingi.fi/.

Katon läpiviennit, tuuletus- ja poistoputket, sekä huippuimurit ovat Meltex Oy:n valmistamia ja hoito-ohjeet löytyvät www.meltex.fi/.

Kattoikkunat ovat Veluxin mallistosta ja hoito-ohjeet löytyvät www.velux.fi/.

Piipunhatut ovat Kikka-piipunhattuja ja hoito-ohjeet löytyvät www.koskenmetalli.net

Muuta katon hoidosta:

Katolla tai katon läheisyydessä ei tule käyttää kipinöiviä työkaluja kuten esim. kulmahiomakonetta, koska kipinäsuihku vahingoittaa katetta ja katolla olevia tuotteita.

Räystäslaudat huoltomaalataan tarvittaessa maalin valmistajien ohjeiden mukaan.

Katon osiin on voitu käyttää taipuisaa liimautuvaa Wakaflex tiivistettä. Wakafleksin kunto tulee tarkistaa vuosihuollon yhteydessä ja vaihtaa tarvittaessa.

Rakennuksen tai yläpohjan rakenteiden muuttaminen Vesivekin kattoremontin jälkeen:

Mikäli rakennukseen tehdään esim. yläkertaan asuintilaa jälkeinpäin, tutustu kattorakenteisiin ennen remontin alkamista ja huomioi esim. riittävät tuuletusvälit. Pyydä rakennesuunnittelijaltasi ohjeet.

Aurinkopaneelien tai -keräimien asentaminen jälkikäteen

- Vesivekin kattorakenne kestää paneelien/keräimien painon seuraavin rajauksin:
 - o Neliöpaino max. 20 kg/m².
 - o paneelien kattokiinnikeitä on vaakasuorassa max. 1,2 metrin välein ja pystysuunnassa 1,8 metrin välein.
- Mikäli listoja tai kattopeltejä irrotetaan ja kiinnitetään uudelleen, uudelleenasennuksen tekevä taho vastaa kiinnityksistä, koska Vesivekin takuu kiinnityksiin raukeaa.
- Erityisesti peltikattoihin tulee helposti lommoja, kun katolla liikutaan paneeleita asennettaessa. Paneelien asentaja vastaa näistä asennuksen yhteydessä tulleista vaurioista.
- Paneelien kiinnitysruuvien mitan tulee olla sellainen, että aluskate ei vahingoitu normaalissa esim. tuulen aiheuttamassa liikkeessä.
- Mikäli käytetään alumiinisia tai muita kun sinkitystä teräksestä tehtyjä tuotteita, paneeliasentaja vastaa mahdollisen sähköparin aiheuttamista korrosio-ongelmista.
- Katolla ei saa ”rälläköidä” eikä muillakaan toimilla aiheuttaa metallin työstölastujen päätymistä katolle. Lastut voivat olla kuumia ja tarttua pinnoitteeseen kiinni aiheuttaen korrosiota. Samoin paneeliasentaja vastaa vaurioista, jotka syntyvät pinnoitteeseen, kun metallilastujen päällä kävellään.
- Mikäli paneeleita asennetaan tiilikatoille, Vesivek ei vastaa tiilien rikkoutumisesta kannakkeiden alta. Vesivek suosittelee poistamaan tiilen vesiuran timanttihiomakoneella eikä lyömällä, jolloin tiili saattaa jo ”esihaljeta”.
- Huomaa, että paneelien asentaminen saattaa vaatia toimenpideluvan, mikäli se vaikuttaa kaupunkikuvaan (esim. jyrkkä katto keskusta-alueella). Varmista luvanvaraisuus paikallisesta rakennusvalvonnasta.
- Varmista, että katolla on turvavallista suorittaa esim. paneelien pesua tai lumen pudotusta. Turvaköydelle tulee olla turvallinen kiinnityspaikka.
- Varmista, että vanhat lumiesteet suojaavat lumen putoamiselta paneelien asentamisen jälkeen. Olemassaolevat lumiesteet saattavat jäädä liian mataliksi.

Huolto-ohje Vesivek sadevesijärjestelmille

18.3.2024

Kourujen puhdistaminen:

Sadevesikouruihin kertyy ennen pitkää likaa, nokea, havuneulasia ja puiden lehtiä, jotka tulee poistaa riittävän usein (1–3 kertaa vuodessa olosuhteista riippuen). Mikäli kouruja ei puhdisteta, kourun sisälle jääneet lika ja puiden lehdet maatuivat ja pitävät kourun sisäpinnan jatkuvasti kosteana. Kourun vedenkuljetuskyky heikkenee ja elinikä lyhenee. Alumiinikourussa ei pieni määrä seisovaa vettä haittaa.

Kourujen sisäpuolen puhdistaminen kannattaa suorittaa käyttämällä runsaasti vettä ja esim. pehmeää harjaa tai kangasta. Teräviä tai metallisia esineitä ei pidä käyttää, koska ne saattavat vahingoittaa kouruja.

Mikäli sadevesikourujen tai syöksytorvien ulkopinta on likaantunut tai muuten näyttää nuhruiselta, voidaan ne pestä vedellä ja mikäli lika on lujassa, voidaan pesua tehostaa pesuaineilla (esimerkiksi biohajoavat Universal Stone, Kiillon Sartek 2 ja Pinline). Vääränlaiset ja liian voimakkaat puhdistusaineet voivat vaurioittaa tuotetta. Pesuaine levitetään kourun tai syöksytorven pinnalle ja harjataan puhtaaksi. Huuhtelu suoritetaan huolellisesti runsaalla vedellä. Puhdistustyössä on syytä käyttää suojakäsineitä, suojalaseja ja tarpeen mukaan muita suojarusteita. Mikäli kouruissa on runsaasti sammalta tai ne muuten vihertävät, voi näiden poistoon käyttää BioComb-nestettä valmistajan käyttöohjeen mukaan.

Syöksytorveen mahdollisesti asennettu vedenkerääjä tulee puhdistaa säännöllisesti tukkeutumien estämiseksi. Puhdistus tulee tehdä vähintään kerran vuodessa tai useammin, jos rakennuksen lähistöllä on tukkeutumista edistävää kasvustoa esim. suuria lehtipuita.

Sadevesijärjestelmien pinnoitteen ikääntyminen:

Sään vaikutuksesta maalipinnoitetut materiaalit vanhenevat ajan myötä, mikä näkyy esim. pinnan haalistumisena, likaantumisenä, liituuntumisena ja kiillon himmenemisenä.

Alumiiniset Vesivek-sadevesijärjestelmät on pinnoitettu aineella, joka kestää sään vaikutusta haalistumatta ja kiiltoaan menettämättä kauemmin kuin muut sadevesijärjestelmäpinnoitteet.

Mikäli pinnat halutaan uudelleenmaalata, tapahtuu se samoilla maaleilla kuin peltikaton uudelleenmaalaus maalien valmistajien ohjeiden mukaisesti.

Kestoikä on riippuvainen hoidosta ja rakennuksen sijainnista (kaupunki-ilmasto, vs. maaseutu).

Sadevesijärjestelmät talvella:

Talvella on seurattava, etteivät syöksytorvien alapäätt jäädy kiinni sadevesikaivoon tai maahan kertyneisiin lumikinoksiin. Keväällä, kun aurinko paistaa katolle syöksytorvien ollessa vielä varjossa, saattavat syöksytorvet joskus jäätyä umpeen. Mikäli tällaista taipumusta havaitaan, tulee vähintäänkin nämä syöksytorvet varustaa termostaattiohjatulla sähkösulatuskaapelilla. Jään laajetessa syntyvä voima riittää halkaisemaan syöksytorvet niiden rakenteellisesta vahvuudesta riippumatta.

Kourujen osalta on syytä lievittää lumikuormitusta, mikäli lumi roikkuu suurena yhtenäisenä massana kourun yli. Vaikka Vesivek-kannakkeet ovat poikkeuksellisen vahvoja, voi kourua painava lumi ja jää vahingoittaa tuotteita. Rungas jään muodostuminen on usein merkki yläpohjassa olevasta lämpövuodosta, joka on syytä tutkia ja korjata.

Eryyisesti tilanteessa, jossa kouru jäätyy kiinni katon jäiseen massaansa, on tämä rasitus syytä katkaista. Mikään kouru ei kestä koko katolta liikkuvan jäämassan painoa.

Huolto-ohje Vesivek kattoturvaluotteille

18.3.2024

Talotikkaat, turvatikkaat, laukaistavat tikkaat, lapetikkaat, lumiesteet, kattosillat ja turvakiskot

Asennuksen jälkeen:

Kun uusitulle katolle asennetaan tuotteita, tulee ensimmäisen vuoden aikana tarkistaa kattoonkiinnitysruuvien kireys 4 kk välein, koska kattoruoteiden kuivuessa tai lukkosaumakaton ”hakiessa paikkaansa” ruuvit saattavat löystyä. Hirsitalojen kohdalla talon painuminen saattaa aiheuttaa painetta seinätikkaiden johdekiinnikkeisiin sekä laukaistavaan tikkaaseen. Tämän vuoksi niitä tulee tarkkailla ja tarvittaessa löystyttää koko hirsitalon painumisajan.

Vuosittain:

Kattoturvaluotteissa tulee vuosittain tarkistaa ruuvien ja pulttien kireys. Muoto- ja profiilipeltikatoilla katon läpäisevien kiinnitysruuvien kohdalla tulee olla ehjä kumitiiviste. Tuotteisiin tulleet naarmut yms. paikataan pohjamaalalla esim. Rostex Superilla ja pintamaaliksi Panssari Aqua (Tikkurila) tai pohjamaalaus Ferrex Aqualla ja pintamaalaus Kirjo Aqualla (Teknos). Mikäli alueella on hilseilevää maalia, poistetaan ensin irrallinen maali kaapimalla, ja hiomalla mahdollinen ruoste kevyesti pois.

Mikäli kattoturvaluotteille tulee ylimaalaustarve, on pinnoille syytä tehdä ensin kevyt hionta ja pesu Rensa Steel -pesuaineella (Teknos) ja sitten pohjamaalaus ja pintamaalaus samoin kuin edellä kuvatussa paikkamaalauksessa.

Laukaistaville tikkailla tehdään laukaisukoe 5 vuoden välein. Koe suoritetaan vetämällä ylimmän tikkaan laukaisusokka paikoiltaan. Jos tikas aukeaa kevyesti, suljetaan tikas ja laukaisusokka työnnetään takaisin paikoilleen. Jos tikas on kovin jäykkä, liikutellaan sitä auki ja kiinni useita kertoja peräkkäin. Mikäli tikas ei silti avaudu kunnolla, tutkitaan syy ja korjataan. Esim. seinän eläminen on saattanut aiheuttaa tikkaan taipumista ja silloin laukaistava tikas ei toimi. Tikkaaseen ei saa ripustaa tai kiinnittää mitään.

Talvella:

Lumiesteet on mitoitettu aluekohtaisten suositusten mukaisten lumikuormien mukaan oletuksella, että lumieste asennetaan koko räystään pituudelle. Mikäli lumikuorma muodostuu tätä suuremmaksi, tulee lumikuormaa pienentää. Lumikuormien ylityksiä voi seurata esimerkiksi ympäristöministeriön verkkosivulta www.ymparisto.fi/kattojenlumikuorma. On huomattava, että lumikuormat voivat ylittyä paikallisesti. Myös rakennuksen muodot, sijainti ja ympäristö voivat vaikuttaa lumikuorman kertymiseen.

Katolla oleva lumimassa voi jäättyä yhtenäiseksi massaksi. Mikäli lumiestettä on asennettu vähemmän kuin koko räystään pituudelle, tulee lumi joko katkaista lumiesteen kohdalta tai muuten vähentää lumikuormitus em. mitoituksen mukaiseksi. Mikäli lumiesteet eivät ole koko räystään mittaisia, lisää se lumenpudotuskertojen tarvetta.

Jotta tuotteet toimivat suunnitellulla tavalla, tulee kiinteistön omistajan huolehtia, että määräysten mukaisia lumikuormia ei ylitetä.

Mikäli kohteeseen on asennettu Varma-ritilälumieste tai lisälumiesteritilä, tulee syksyisin ja tarvittaessa useamminkin poistaa lumiesteen eteen mahdollisesti kertyneet lehdet ja oksat.

Erityisesti konesaumapeltikatoilla ja lukkosaumatyyppisillä katoilla tulee seurata lumen sulamista, ja tarvittaessa käytävä pudottamassa jäälautat, jotka tulevat lumiesteiden ja katteen välisestä raosta lumen sulaessa. Myös lumiesteen ja räystään väliin saattaa toisinaan kertyä lunta ja jäätä, joka on tarvittaessa poistettava.

Mikäli kohteeseen on asennettu Varma-ritilälumieste tai lisälumiesteritilä, on tämä todennäköisesti tarpeetonta.

Talotikasta, lapetikasta ja kattosiltaa ei ole mitoitettu kestämään koko katon lumikuormaa - varsinkaan liikkuvia lumimassoja - vaan lumen liike on estettävä ja rasitus kohdistettava lumiesteisiin.

Mikäli lumiesteet puuttuvat, on lumi katkaistava säännöllisesti talotikkaan ja lapetikkaan molemmin puolin kuormituksen vähentämiseksi.

Mikäli katolta on tarpeen poistaa lunta, tulee kattopinnalle jättää lunta 10–20 cm kerros suojaamaan kattoa. Työ tulee tehdä niin huolella, ettei kattoon tule naarmuja tai pahimmillaan jopa reikiä. Huomioi turvallisuus lumen poistossa ja kaikissa muissakin katon huoltotoissa. Valjaiden ja köysien käyttäminen on välttämätöntä. Käytä tarvittaessa ammattilaisia.

Tuotteiden kestoikä:

Odotettavissa oleva tuotteiden kestoikä on keskimäärin:

- sinkityillä tuotteilla 15 vuotta
- pulveripolttomaalatuilla tuotteilla 30 ja näitä hoito-ohjeita noudattamalla 40 vuotta

Kestoikä on riippuvainen hoidosta ja rakennuksen sijainnista (kaupunki-ilmasto vs. maaseutu) ja ikää voidaan jatkaa huomattavasti huoltomaalauksella.

Tuotteiden toimiminen turvaköyden kiinnityspisteinä

Katon kulketiet ovat CE-merkittyjä. Mikäli asennetut kattotikkaat, kattoportaat ja kattosillat ovat luokan 2 mukaisia (eli niihin voi kiinnittää turvaköyden), tulee luokan 2 (LK2) mukaisuuden säilyttämiseksi tuotteet tarkastuttaa valmistajan valtuuttaman edustajan toimesta (www.vesivek.fi) vuosittain. Tarkastuksen suorittamisesta on säilytettävä dokumentti.

